

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Edyta Bielak-Jomaa

Warszawa, dnia 11 stycznia 2018 r.

DOLiS-440-1676/14

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 t.j.) w zw. z art. 12 pkt 2, art. 22, art. 23 ust. 1 oraz art. 26 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922 t.j.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pani B.P. zam. [...], Pani M. S. zam. [...], Pana Z. J. zam. [...] oraz Pana T. M. zam. [...] na Spółdzielnię, o ponowne rozpoznanie sprawy zakończonej decyzją z dnia [...] 2016 r. (znak: DOLiS/DEC-[...]) dotyczącej udostępnienia ich danych osobowych w zakresie imion, nazwisk oraz adresów zamieszkania w zawiadomieniu dotyczącym porządku obrad Walnego Zgromadzenia ww. Spółdzielni zamieszczonym na ogólnodostępnych tablicach informacyjnych w trzech sołectwach Gminy [...], Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych

utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani B.P. zam. [...], Pani M. S. zam. [...], Pana Z. J. zam. [...] oraz Pana T. M. zam. [...], dalej jako: Skarżący, na Spółdzielnię [...], dalej jako: Spółdzielnia, dotyczącej udostępnienia ich danych osobowych w zakresie imion, nazwisk oraz adresów zamieszkania w zawiadomieniu dotyczącym porządku obrad Walnego Zgromadzenia ww. Spółdzielni zamieszczonym na ogólnodostępnych tablicach informacyjnych w trzech sołectwach Gminy [...].

W treści skargi Skarżący podnieśli, że w dniu [...] 2014 r. Spółdzielnia umieściła na ogólnodostępnych tablicach informacyjnych w trzech sołectwach Gminy [...] zawiadomienie o porządku obrad Walnego Zgromadzenia Spółdzielni mającego odbyć się w dniu [...] 2014 r. (kopia zawiadomienia w aktach sprawy). W treści zawiadomienia widniały dane osobowe, osób, które wniosły o zmianę porządku obrad, w tym dane osobowe Skarżących. W wyniku powyższej sytuacji doszło do udostępnienia danych osobowych Skarżących osobom nieupoważnionym, co zdaniem Skarżących spowodowało nachodzenie i nękanie ich w miejscach publicznych.

W celu rozpatrzenia niniejszej sprawy Generalny Inspektor podjął czynności mające na celu jej wyjaśnienie, podczas których ustalił następujące okoliczności faktyczne:

1. Dane osobowe Skarżących w zakresie: ich imienia i nazwiska oraz adresu zamieszkania, zostały udostępnione w zawiadomieniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia Spółdzielni, jako dane osób, które wniosły o zmianę porządku obrad Walnego Zgromadzenia Spółdzielni.
2. Spółdzielnia wskazała, że cyt.: „(...) Zgodnie z § 33 statutu spółdzielni zawiadomienie o czasie, miejscu i porządku obrad walnego zgromadzenia następuje poprzez wywieszenie ogłoszenia w siedzibie spółdzielni. Celem umożliwienia wszystkim członkom spółdzielni powzięcia wiadomości o czasie i porządku obrad za przyzwoleniem członków, ogłoszenia te wywieszono również na osiedlowych tablicach ogłoszeń (...)”. W dalszej części pisma Spółdzielnia wskazała dodatkowo, że cyt.: „(...) umieszczenie danych osobowych w zawiadomieniu spowodowane było tym aby członkowie spółdzielni wiedzieli na czyj wniosek porządek obrad został uzupełniony (...)”.
3. Jednocześnie Spółdzielnia stwierdziła, że cyt.: „(...) podanie danych adresowych wnioskodawców było zbędne i jednorazowe oraz nie zaistnieje w przyszłości”. Ponadto Skarżący członkowie Spółdzielni w dniu [...] 2014 r. na walnym zebraniu zgromadzenia spółdzielni [...] zostali przeproszeni za zaistniałą sytuację przez Zarząd Spółdzielni. Zarząd Spółdzielni dodatkowo dokonał zmian w statucie umożliwiającym doręczenie każdemu członkowi zawiadomień o czasie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia na jego adres domowy.
4. Generalny Inspektor, wystąpieniem z dnia [...] 2016 r., zasygnalizował Prezesowi Zarządu Spółdzielni [...] konieczność podjęcia stosownych działań mających na celu dostosowanie procesu przetwarzania danych do zasad określonych w przepisach ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922 j.t.), zwanej dalej ustawą. W wystąpieniu tym wskazał m.in. cyt.: „(...) Spółdzielnia dopuściła do zapoznania się z upubliczniejszymi informacjami również przez osoby, które nie są jej członkami przez nieograniczony krąg osób mających dostęp do miejsc w których znalazła się informacja o zmianie porządku obrad Walnego Zgromadzenia Spółdzielni (...)”. Stan taki oznaczał zaś, iż Spółdzielnia, jako administrator danych osobowych nie dopełniła ciążącego na niej obowiązku z art. 36 ust. 1 ustawy, tj. zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych odpowiednią do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną, a w szczególności nie zabezpieczyła danych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy oraz zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem. Działając w oparciu o skierowane do Spółdzielni wskazówki skarżony podmiot, pismem z dnia [...] 2016 r. (data nadania), zobowiązał się przestrzegać obowiązków zawartych w ustawie o ochronie danych osobowych.

Na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w toku niniejszego postępowania, Generalny Inspektor w dniu [...] 2016 r. wydał decyzję administracyjną (znak: DOLiS/DEC-[...]), na mocy której odmówił uwzględnienia wniosku Skarżących.

B. P. pismem z dnia [...] 2016 r. (data nadania) - w ustawowym terminie – złożyła w imieniu własnym oraz pozostałych Skarżących wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej ww. decyzją Generalnego Inspektora. We wniosku tym wskazała m.in., że cyt.: „(...) Spółdzielnia [...] poprzez upublicznienie nazwisk oraz adresów członków wnioskujących o zmianę porządku obrad Walnego Zgromadzenia naruszyła art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych (...)”. Ponadto B. P. podniosła, że nie jest prawdą, iż wywieszenie ogłoszenia o czasie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia Spółdzielni odbyło się za przyzwoleniem

członków Spółdzielni. Jednocześnie Skarżąca, pismem z dnia [...] 2017 r., wniosła o cyt.: „(...) wystąpienie, zgodnie z art. 304 §2 ustawy (...) Kodeks postępowania karnego (...) z wnioskiem o ściganie i ukaranie winnych naruszenia prawa (...)”.

Po ponownym zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz zapoznaniu się z wnioskiem Skarżących o ponowne rozpatrzenie sprawy, Generalny Inspektor zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 7 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922 t.j.), dalej jako ustawa, za przetwarzanie danych w rozumieniu ustawy rozumie się jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych. Zgodnie natomiast z art. 23 ust. 1 pkt 1 – 5 ustawy przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy: 1) osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych; 2) jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa; 3) jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą; 4) jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego; 5) jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

Ww. katalog przesłanek legalizujących przetwarzanie danych osobowych przez administratora tych danych ma charakter zamknięty. Tym samym, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne jedynie w przypadkach wskazanych w ww. przepisie ustawy. Jednocześnie należy wskazać, że każda z ww. przesłanek ma charakter autonomiczny i niezależny, co oznacza, że spełnienie co najmniej jednej z nich stanowi w danym przypadku o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych.

Ponownie wskazać również należy, że zgodnie z art. 30 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2016 r., poz. 21 t.j.), zarząd spółdzielni prowadzi rejestr członków zawierający ich imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania (w odniesieniu do członków będących osobami prawnymi - ich nazwę i siedzibę), wysokość zadeklarowanych i wniesionych udziałów, wysokość wniesionych wkładów, ich rodzaj, jeżeli są to wkłady niepieniężne, zmiany tych danych, datę przyjęcia w poczet członków, datę wypowiedzenia członkostwa i jego ustania, a także inne dane przewidziane w statucie. Członek spółdzielni, jego małżonek i wierzyciel członka lub spółdzielni ma prawo przeglądać rejestr.

Jak powszechnie przyjmuje się w orzecznictwie w postępowaniu administracyjnym również obowiązuje zasada, że ciężar dowodu spoczywa na tym, kto z określonego faktu wyprowadza skutki prawne. Organ prowadzący postępowanie musi natomiast dążyć do ustalenia prawdy materialnej i według swej wiedzy, doświadczenia oraz wewnętrznego przekonania ocenić wartość dowodową poszczególnych środków dowodowych, wpływ udowodnienia jednej okoliczności na inne okoliczności (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 9 lipca 1999 r., sygn. III SA 5417/98, LEX). Na skutek braku nowych dowodów i okoliczności podlegających udowodnieniu, po zapadnięciu skarżonej decyzji, należy wskazać, że materiał dowodowy zgromadzony w przedmiocie postępowania jest tożsamy z materiałem zgromadzonym w pierwszej instancji. W związku z powyższym ponownie należy stwierdzić, że działanie Spółdzielni w postaci udostępnienia danych osobowych Skarżących w zawiadomieniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia Spółdzielni nie znalazło uzasadnienia w żadnej z przesłanek z art. 23 ust. 1

ustawy. W niniejszej sprawie bez wątplenia doszło do naruszenia przez Spółdzielnię przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. Upublicznienie danych osobowych Skarżących w zawiadomieniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia Spółdzielni niewątpliwie wykraczało poza zakres uprawnień Spółdzielni. Żaden bowiem przepis prawa, na podstawie którego działają spółdzielnie, nie daje jej prawa do tego rodzaju upublicznienia.

Jednocześnie, odnosząc się do wskazania przez Skarżącą faktu naruszenia przez Spółdzielnię art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych oraz wniosku o cyt.: „(...) wystąpienie, zgodnie z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks postępowania karnego (...) z wnioskiem o ściganie i ukaranie winnych naruszenia prawa (...)”, należy wskazać, że stosownie do zakresu kompetencji wskazanego w art. 12 pkt 1-7 ustawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie jest organem uprawnionym do kwalifikacji znamion czynu zabronionego. To organy ścigania właściwe są do merytorycznego rozpoznania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, a Generalny Inspektor nie może rozstrzygać kwestii należących do kompetencji innych organów przyznanych im na podstawie odrębnych przepisów prawa. Ponadto informuję, że skierowanie przez Generalnego Inspektora zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa następuje poprzez wystąpienie do organu właściwego do wszczęcia postępowania karnego w danej sprawie, przy czym jako należące do autonomicznych kompetencji organu realizowane jest z urzędu, nie zaś na wniosek osób zainteresowanych. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 19 listopada 2001 r. (sygn. akt II SA 2702/00) stwierdził, że: „osoba dochodząca ochrony swych praw w trybie ustawy o ochronie danych osobowych nie jest podmiotem postępowania obliczonego na wydanie decyzji o zawiadomieniu stosownego organu o przestępstwie w zakresie przetwarzania danych osobowych i nie może się tego domagać od GODO w administracyjno-prawnych formach postępowania. (...) Przepis art. 19 ustawy nie daje bowiem stronie roszczenia w tym względzie”

Tymczasem postępowanie prowadzone przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, zainicjowane indywidualną skargą na nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych, jest ukierunkowane na wydanie decyzji administracyjnej na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy. Stosownie do brzmienia ww. przepisu, w przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności: usunięcie uchybień (pkt 1), uzupełnienie, uaktualnienie, sprostowanie, udostępnienie lub nieudostępnienie danych osobowych (pkt 2), zastosowanie dodatkowych środków zabezpieczających zgromadzone dane osobowe (pkt 3), wstrzymanie przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego (pkt 4), zabezpieczenie danych lub przekazanie ich innym podmiotom (pkt 5), usunięcie danych osobowych (pkt 6). Z brzmienia ww. art. 18 ust. 1 ustawy, a zarazem z definicji decyzji administracyjnej – jako aktu rozstrzygającego w sposób władczy o prawach i obowiązkach stron postępowania w ustalonym i aktualnym na chwilę jego wydania stanie faktycznym i prawnym – wynika, że organ ochrony danych osobowych nie dokonuje oceny zdarzeń przeszłych, nie kontynuowanych w chwili orzekania. Decyzja Generalnego Inspektora nie jest zatem instrumentem represji – służącym wyciąganiu konsekwencji w związku z przeszłymi nieprawidłowościami w procesie przetwarzania danych, lecz instrumentem służącym przywróceniu stanu zgodnego z prawem w procesie przetwarzania danych realizowanym w chwili wydania decyzji. W tej sytuacji oczywistym jest pozostawienie poza obszarem zainteresowania organu ochrony danych zdarzeń przeszłych w obszarze przetwarzania danych osobowych.

Należy ponownie wskazać, że w oparciu o art. 19a ustawy GODO wystąpił do Spółdzielni pismem z dnia [...] 2016 r., wskazując na wynikające z przepisów ustawy obowiązki administratora danych oraz wzywając skarżoną Spółdzielnię do przestrzegania przepisów ustawy w związku z

udostępnieniem przez Spółdzielnię danych osobowych jej członków na rzecz osób nieuprawnionych.

Zatem pomimo tego, że Spółdzielnia udostępniła w miejscu publicznie dostępnym informacje zawierające dane osobowe Skarżących, w zakresie ich imienia i nazwiska oraz adresu zamieszkania i nie dopełniła tym samym obowiązku szczególnej staranności w ochronie danych osobowych tychże osób, należało utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję, zapadłą w przedmiocie odmowy uwzględnienia wniosku Skarżących. Stwierdzona w toku postępowania sytuacja naruszenia ochrony danych osobowych Skarżących przez podmiot przetwarzający dane w oparciu o ustawę Prawo spółdzielcze nie ma bowiem obecnie miejsca. Spółdzielnia przeprosiła Skarżących oraz podjęła działania mające na celu nie dopuszczenie do zaistnienia w przyszłości tego typu zdarzeń poprzez wprowadzenie do swojego statutu zapisu nakładającego na zarząd obowiązek doręczania każdemu członkowi Spółdzielni zawiadomień o czasie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia listownie na jego adres domowy.

Podsumowując, mając na względzie całokształt ustaleń faktycznych poczynionych w przedmiotowej sprawie oraz uwagi poczynione w uzasadnieniu niniejszej decyzji powyżej, należy zważyć, że w ocenie Generalnego Inspektora rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonej decyzji administracyjnej z dnia [...] 2016 r. (znak: DOLiS/DEC-[...]) jest prawidłowe i nie ma podstaw prawnych do jej uchylenia.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor, rozstrzygnął jak w sentencji.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy w zw. z art. 13 § 2, art. 53 § 1 oraz art. 54 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1369 t.j.), stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia jej stronie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Generalnego Inspektora (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa). Wpis od skargi wynosi 200 złotych.